

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **J. L.**, bytem J., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 21.1.2013 proti rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2012 č.j. X o starobní důchod,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2012 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 3.10.2012 s e z r u š u j í pro vady řízení a věc s e v r a c í žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou, k níž byla připojena kopie napadeného rozhodnutí i předcházejícího rozhodnutí ČSSZ ze dne 3.10.2012, se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2012 č.j. X, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 3.10.2012, jímž byla zamítnuta jeho žádost o starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), a ust. § 2 nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993 (dále jen **Nařízení vlády**). V odůvodnění rozhodnutí ze dne 19.12.2012 žalovaná kromě citace zmíněného § 1 Nařízení vlády mimo jiné uvedla, že dle potvrzení zaměstnavatele Léčebné lázně Jáchymov a.s. v období od 1.1.1993 do 31.12.2008 odpracoval žalobce v uranovém dole Svornost 1.205 směn a před 1.1.1993 odpracoval v pracovní kategorii I. AA uran po

vynásobení koeficientem 0,6 a zaokrouhlení směrem nahoru 877 směn, tedy před 1.1.2009 získal 2.082 směn v hornictví v uranových dolech; dle právního názoru žalované však nelze v případě žalobce aplikovat Nařízení vlády, neboť ke skončení výkonu zaměstnání v hornictví z důvodu nejvyšší přípustné expozice dle § 1 písm. b) muselo dojít před 1.1.2009, ačkoli to ze striktně formálního gramatického výkladu tohoto ustanovení nevyplývá zcela jednoznačně, ale opačný závěr by vedl k absurdním důsledkům a zcela popíral smysl tohoto nařízení; stanovení podmínky získání alespoň 1.981 směn v hornictví v uranových dolech je modifikací podmínky základní, tj. získání 2.200 směn, a tato modifikovaná podmínka se logicky vztahuje pouze na ty horníky, kteří nemohli splnit podmínku základní z důvodu nezávislého na jejich vůli v okamžiku, kdy nařízení vstoupilo v účinnost, proto nelze námitkám žalobce vyhovět. Také bylo uvedeno, že žalobce podal žádost o starobní důchod dne 8.8.2012 s tím že o jeho přiznání žádal od 5.8.2012 (tj. dosažení důchodového věku dle § 32 zákona), ale dne 9.8.2012 požádal o změnu data přiznání na 20.7.2010, proto byl posouzen jeho nárok pouze ke dni 20.7.2010.

V předcházejícím rozhodnutí ČSSZ dne 3.10.2012 žádost žalobce o starobní důchod zamítla pro nesplnění podmínek § 28 zákona a ustanovení § 2 Nařízení vlády s odůvodněním, že před 1.1.2009 získal 2.082 směn v zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie v uranových dolech a jeho zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie skončilo z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice dne 31.7.2012, žalobce proto nesplňuje ani podmínky Nařízení vlády, neboť zaměstnání v hornictví skončilo z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice až po 31.12.2008.

Dle žalobce je zamítnutí žádosti nezákonné, neboť ze znění § 1 odst. (*správně písmeno*) b) nařízení vlády vyplývá jednoznačný závěr, že jedinou podmínkou pro přiznání nároků dle uvedeného nařízení při nižším počtu odpracovaných směn (min. 1981 směn) je pouze ukončení zaměstnání v hornictví z důvodu dosažení NPE (*nejvyšší přípustná expozice*), a to bez udání časového termínu, do něhož by měla být NPE dosažena. Žalobce se proto domnívá, že důvod zamítnutí jeho žádosti je výsledkem subjektivního výkladu příslušného úředníka, který nemá oporu ve znění zákonného předpisu. Na podporu svého názoru žalobce uvedl případ dalšího zaměstnance dolu Svornost, F. N. (nar. 1948), kterému po odpracování 2046 směn a dosažení NPE v roce 2010 (tedy rovněž po roce 2008) byly žalovanou veškeré výhody dle Nařízení vlády přiznány, z čehož je zřejmé, že rozhodování žalované je v této problematice nejednotné, subjektivní a výsledek záleží na osobním názoru úředníka, který daný případ řeší. Závěrem žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 19.12.2012 a vrácení věci žalované. K žalobě byl připojen i písemný souhlas uvedeného F. N. ze dne 2.1.2013, aby v případě předání žádosti k soudnímu projednání byly na jednání soudu zveřejněny jeho osobní údaje.

K žalobě žalovaná ve svém vyjádření dne 26.4.2013 uvedla skutečnosti obsažené v napadeném rozhodnutí a dále uvedla, pokud jde o případ pana F. N., na nějž žalobce odkazuje, že na jiný způsob rozhodnutí žalované v jeho věci žalobce poukázal poprvé až v rámci přezkumného řízení soudního a žalovaná připustila, že její správní uvážení ve věci jmenovaného nebylo zcela dostatečné, nicméně předběžně lze konstatovat, že tento případ žalovaná neřešila optimálně, a pokud by o něm rozhodovala podle nyní platného výkladu,

dospěla by ke stejnému závěru jako v případě žalobce. Závěrem žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby, neboť postupovala v souladu se zákonnými předpisy o důchodovém pojištění dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen *s.ř.s.*).

Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že údaje uvedené žalovanou v rozhodnutí ze dne 19.12. i 3.10.2012 a ve vyjádření ze dne 26.4.2013 odpovídají obsahu spisu, napadené rozhodnutí ze dne 19.12.2012 bylo dle dodejky žalobci doručeno dne 27.12.2012. Dle potvrzení zaměstnavatele Léčebné lázně Jáchymov a.s. ze dne 8.8.2012 žalobce nastoupil na uranový důl Svornost 1.1.1989 do kategorie I.AA uran a v práci pokračoval na tomto dole až do 31.7.2012 do dosažení NPE – 2.100 směn (od 1.1.1993 do 31.12.2008 odpracoval celkem 1.205 směn) a vzhledem k tomu, že zaměstnání ukončil z důvodu dosažení NPE, postačuje pro splnění podmínek Nařízení vlády odpracování pouze 1.981 směn (potvrzení bylo vydáno pro ČSSZ v souvislosti s posouzením jeho nároku na snížení důchodového věku dle Nařízení vlády).

Z vyžádaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně F. N., žalobcem zmíněného, vyplývá, že rozhodnutím žalované ze dne 22.2.2011 mu byl přiznán od 1.7.2010 starobní důchod ve výši 15.451,-Kč měsíčně podle § 29 zákona a přihlédnutím k § 3 odst. 1 písm. a) Nařízení vlády s odůvodněním, že před 1.1.1993 po vynásobení koeficientem 0,6 získal 56 směn v I.AA pracovní kategorii v uranových dolech a od 1.1.1993 do 31.12.2008 získal 1.987 směn v uvedené kategorii a v uranových dolech, celkem před 1.1.2009 získal 2.043 těchto směn a zaměstnání skončilo z důvodu nejvyšší přípustné expozice dne 12.5.2010 – 2.100 směn a k témuž datu ukončil pracovní poměr (uvedené skutečnosti vyplývají ze založeného potvrzení téhož zaměstnavatele jako u žalobce ze dne 30.12.2012).

Následně žalobce v podání ze dne 20.5.2013 setrval na podané žalobě pro chybné právní posouzení věci žalovanou, resp. nesprávnou aplikaci § 1 písm. b) Nařízení vlády, a pokud je napadené rozhodnutí skutečně založeno na chybném výkladu tohoto ustanovení, o čemž je přesvědčen, je napadené rozhodnutí nezákonné, a soud by jej měl zrušit. Napadené rozhodnutí je založeno na závěru, že při stanovení nároku na starobní důchod se nepoužije Nařízení vlády, protože nesplnil podmínky stanovené v § 1 písm. b) Nařízení vlády z toho důvodu, že sice odpracoval k 1.1.2009 v zaměstnání v hornictví v uranových dolech celkem 2082 směn, nicméně výkon činnosti z důvodů dosažení nejvyšší přípustné expozice ukončil až po tomto datu, to je mezi stranami nesporné. Žalovaná toto své stanovisko také opakuje na str. 3 vyjádření, ale k podstatě sporu, kterým je právě otázka, zda z § 1 písm. b) skutečně tento závěr vyplývá, žalovaná žádný nový argument neuvádí a své původní stanovisko bez jakéhokoliv dalšího rozboru pouze opakuje. Ustanovení § 1 písm. b) Nařízení vlády časově omezuje pouze požadavek na odpracované směny, nikoli to, kdy oprávněná osoba měla skončit zaměstnání v hornictví z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice. I podle tvrzení žalované odpracoval k 1.1.2009 v zaměstnání v hornictví v uranových dolech celkem 2082 směn a současně skončil zaměstnání v hornictví z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice, z čehož vyplývá, že napadené rozhodnutí mělo reflektovat Nařízení vlády, resp. mělo vycházet z toho, že se na něho vztahuje. Závěrem žalobce upozornil na zásadu ochrany oprávněného očekávání, které správní orgány zakládají svojí aplikační činností, avšak komentář žalované k tomuto argumentu má dle jeho mínění až surrealistické kontury. Je přeci

naprosto bezpředmětné, že žalobce odkázal na vlastní činnost žalované až v rámci žaloby; vycházel logicky z toho, že žalované je její vlastní činnost známa a komentář, že daný případ "žalovaná neřešila optimálně", je z jeho pohledu naprosto neadekvátní a jen potvrzuje jeho názor na nejednotnost výkladu a chybnou interpretaci zákonů žalovanou.

Žalovaná poté v podání ze dne 10.6.2013 uvedla, že trvá na svém vyjádření ze dne 26.4.2013 a svůj názor na zamítnutí žaloby nemění, neboť je přesvědčena, že postupovala v souladu se zákonnými předpisy o důchodovém pojištění.

Podle **§ 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Dle **§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Podle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení; zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo; zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Podle **§ 1 nařízení vlády č. 363/2009 Sb.** se toto nařízení vztahuje na osoby, které

a) vykonávaly před 1. lednem 1993 zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, (dále jen „zaměstnání v hornictví“),

b) odpracovaly před 1. lednem 2009 v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 300 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 2 200 směn, nebo, pokud výkon zaměstnání v hornictví skončily z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice, odpracovaly před 1. lednem 2009 v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 081 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 1 981 směn. Počet těchto odpracovaných směn za dobu před 1. lednem 1993 se zjistí tak, že počet kalendářních dnů zaměstnání v hornictví se vynásobí koeficientem 0,6 a zaokrouhlí směrem nahoru; za dobu po 31. prosinci 1992 se za odpracovanou směnu považuje každá směna, v níž osoba uvedená v písmenu a) po převážnou část vykonávala podle potvrzení vydaného podle § 4 zaměstnání v hornictví, a

c) nesplnily podmínky uvedené v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, pro stanovení důchodového věku 55 let.

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru o důvodnosti žaloby *proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2012*, jímž žalovaná zamítla námitky žalobce a rozhodnutí ze dne 3.10.2012 potvrdila, neboť *dle něho jsou dány podmínky pro zrušení obou uvedených rozhodnutí žalované pro vady řízení spočívající v tom, že žalovaná ve dvou naprosto srovnatelných věcech (žalobce a výše uvedeného F. N.) rozhodla zcela rozdílně, ačkoliv u obou k dosažení nejvyšší přípustné expozice (NPE) a ukončení zaměstnání z tohoto důvodu došlo až po datu 1.1.2009 – u žalobce dne 31.7.2012 a u F. N. dne 12.5.2010. V projednávané věci žalobce žalovaná neuvedla zcela jednoznačnou argumentaci opřenou o příslušná zákonná ustanovení opodstatňující rozdílnost ve výsledku posouzení žádostí o starobní důchod, jelikož připuštění žalované, že její správní uvážení ve věci F. N. nebylo zcela dostatečné, nicméně předběžně lze konstatovat, že tento případ žalovaná neřešila optimálně, a pokud by o něm rozhodovala podle nyní platného výkladu, dospěla by ke stejnému závěru jako v případě žalobce, však nevypovídá vůbec nic o tom, jaký dříve a nyní platný výklad má žalovaná na mysli, natož aby jej vyjádřila pro lepší pochopení jejího rozhodnutí zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že od doby vydání rozhodnutí ve věci F. N. dne 22.2.2011 do doby vydání rozhodnutí ve věci žalobce dne 3.10.2012 nedošlo k žádné změně předmětné právní úpravy. Zjednodušeně řečeno, nelze připustit, aby bylo v obdobných věcech rozhodováno diametrálně odlišně a diskriminovat takovýmto způsobem jednotlivé pojištěnce, jako se stalo v této věci, tedy je nutno se řídit zásadou - buď všem, nebo nikomu. Ani soud neshledal v předmětném Nařízení vlády, že ukončení zaměstnání v hornictví by muselo nastat před 1.1.2009, aby bylo možno aplikovat příslušné paragrafy, jak namítal i žalobce, když zásadní podmínkou ohledně zaměstnání v hornictví v uranových dolech je odpracování 1981 směn před 1. lednem 2009 /§ 1 písm. b)/, což žalobce splňuje, jelikož před 1.1.2009 odpracoval 2082 směn v zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie v uranových dolech. Rovněž je nezpochybnitelné, že pokud by zákonodárce vyžadoval ukončení zaměstnání horníků v této oblasti před 1.1.2009, jak argumentuje žalovaná v rozhodnutí, byla by tato skutečnost jednoznačně v Nařízení vlády vyjádřena, ale tato podmínka obsažena není a žalovaná není oprávněna domýšlet a vykládat záměr tohoto předpisu.*

S ohledem na shora uvedené, kdy žalobní body *soud* shledal důvodnými, proto dle § 76 odst. 1 písm. b), § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 s.ř.s. *rozhodl o zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 19.12.2012 i jemu předcházejícího rozhodnutí ze dne 3.10.2012 a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, jak vyplývá z výroku I. rozsudku*, jelikož dle názoru soudu nejsou dány podmínky pro závěr žalované, že ve věci žalobce nelze aplikovat § 1 písm. b) Nařízení vlády, ale naopak jsou splněny podmínky pro aplikaci tohoto předpisu, když od jeho účinnosti (1. července 2010) nedošlo v jeho obsahu k žádné změně, tedy ani ze strany žalované k iniciativě v tomto směru nedošlo, tudíž není stanoveno, že zaměstnání v hornictví muselo být ukončeno před 1.1.2009.

Žalovaná v této věci tedy nejprve po vyhodnocení všech shora uvedených dokladů a podkladů vydá nové rozhodnutí o přiznání starobního důchodu žalobci v souladu s § 28 zákona a s přihlédnutím k § 1 písm. b) Nařízení vlády, jak požaduje v žádosti uzavřené dne 9.8.2012, jímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni sp.zn. 16Ad 5/2013 ze dne

13.1.2014, kdy výrok i odůvodnění budou zcela v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a rovněž i zákona č. 155/1995 Sb. a Nařízení vlády.

Soud ještě podotýká, že právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s. a rovněž připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. *k datu 19.12.2012*. Soud se omlouvá za délku řízení způsobenou objektivními okolnostmi.

O náhradě nákladů řízení (*výrok II.rozsudku*) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce však nepožadoval žádné náklady tohoto řízení.

Poučení : **Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem**

Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 13. ledna 2014

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně